Expertgruppen för
Studier i Offentlig ekonomi

Pressmeddelande **10 november 2026**

Ny ESO-rapport: När befolkningen åldras behövs fler i arbete

Högre förväntad livslängd och ett lägre barnafödande innebär att Sveriges befolkning åldras. Det medför bland annat högre kostnader för pensioner, sjukvård och äldreomsorg. I en ny ESO-rapport redovisar nationalekonomen Eskil Wadensjö olika åtgärder som kan göra att fler jobbar mer och därmed kan bidra till att finansiera kostnaderna för välfärdssystemen.

Ökningen av den demografiska försörjningskvoten beror på att vi i genomsnitt lever längre och föder färre (än 2,1) barn per kvinna. På kort sikt leder det till ökade kostnader för äldreomsorg, men minskade för barnomsorg och skola. På längre sikt, utan till exempel kompenserande migration, minskar arbetskraften och skattebasen urholkas.

- Det finns ingen enskild reform som kan lösa de utmaningar som följer av en åldrande befolkning, men det finns flera åtgärder som tillsammans kan göra skillnad, menar Eskil Wadensjö.

I rapporten redovisar Wadensjö en bred uppsättning åtgärder som kan bidra till ett högre arbetskraftsdeltagande. Särskild uppmärksamhet ägnas åt möjligheterna att förlänga arbetslivet genom att fler arbetar till en högre ålder, samt åt hur unga kan etablera sig tidigare på arbetsmarknaden. Bland rapportens rekommendationer finns exempelvis stärkt studie- och yrkesvägledning för unga, bättre möjligheter till arbetsmarknadsintegration för utrikes födda och åtgärder som stärker incitamenten för arbetsgivare att förbättra arbetsmiljön.

- Brister i arbetsmiljön leder till att många inte kan arbeta i samma utsträckning som de annars skulle kunna ha gjort – att de går ner i arbetstid eller helt lämnar arbetskraften, säger Wadensjö. Arbetsmiljön kan bli bättre genom skarpare lagstiftning och förbättrad tillsyn.

Rapporten presenteras på ett seminarium i dag. Seminariet går att ta del av i efterhand på expertgruppens hemsida www.eso.expertgrupp.se.

För frågor och mer information, kontakta Eskil Wadensjö, tel. 070–314 80 88 eller kanslichef Lena Unemo, tel. 08–405 82 80.

Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi (ESO) breddar och fördjupar underlaget för samhällsekonomiska och finanspolitiska avgöranden. Genom oberoende studier bidrar ESO till samhällsdebatten och blir en brygga mellan forskning och politik. ESO är en kommitté under Finansdepartementet.
www.eso.expertgrupp.se

Finansdepartementet
103 33 Stockholm
Tel växel: 08-405 10 00
www.eso.expertgrupp.se